

ยาสูบพืชเศรษฐกิจของล้านนา

กับปัญหาและการฟื้นฟู

ทางภาคเหนือของประเทศไทย หรือที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานมา คือ ล้านนา ที่จะต้องหาพืชเศรษฐกิจหล่อเลี้ยงประชากร เมื่อฟองสบู่แตก เมื่อ กลางปี 2540 เพราะผู้บริหารการคลังของประเทศไทยไม่มีความสามารถพอ สภาพเศรษฐกิจของประเทศเต็มไปด้วยความปั่นป่วนการถดถอยทางการเงินค่อยๆ เกิดขึ้น และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ตามวันเวลา ที่ผ่านไป และขยายวงกว้าง ออกไปยังชนบท อาการถดถอยทางการเงินนี้ แน่นนอนย่อมจะมาถึงภาคเหนือ ตอนบน หรือล้านนาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา และแม่ฮ่องสอน นอกจากจะถูกพิษของฟองสบู่แล้ว ล้านนายังถูกจำกัด ในการนำทรัพยากรออกมาใช้ โดยข้อเท็จจริงแล้วภาคเหนือตอนบนเป็นภูมิประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรที่สำคัญภูเขาป่าไม้เป็นส่วนใหญ่ มีที่ราบที่ทำการเกษตรจำกัด บรรดาป่าไม้ที่เคยเป็นทรัพยากรธรรมชาติคนล้านนา ได้อาศัยเป็นหลักในทางเศรษฐกิจมาเป็นเวลาช้านาน บัดนี้ถูกสังคมใส่กุญแจ ห้ามนำออกมาใช้อย่างเด็ดขาดภาคเหนือเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารเลี้ยงภาคกลาง แต่คนภาคเหนือไม่สามารถที่จะเก็บค่าน้ำจากคนภาคกลางได้ ภาคเหนือเป็น แหล่งผลิตไฟฟ้า 1 ใน 3 ของประเทศ แต่คนภาคเหนือได้รับประโยชน์เพียง แคได้ส่งส่วเหนือไปนั่งให้ไฟฟ้าส่องหน้ตามโรงนวดในกรุงเทพฯ ความ เป็นเจ้าของทรัพยากรที่มีค่าของคนเหนือ ไม่ได้นำประโยชน์มาสู่ประชากรของ ตนเองเลย สิ่งที่มีอยู่กลายเป็นภาพที่ขัดแย้งกันหมด สภาพคล่องทางการเงิน ที่เริ่มเกิดขึ้นในปี 2536-37 ทำให้มีการซื้อขายที่ดินกันอย่างมโหฬาร เกษตรกรเริ่มทอดทิ้งที่ดินการเกษตรที่กำลังจะเปลี่ยนไปเป็นบ้านจัดสรร โรงงาน เกษตรกร เริ่มเปลี่ยนอาชีพไปเป็นลูกจ้างโรงงาน เป็นผู้ขายแรงงาน ในเมืองใหญ่ๆ ผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่น้อยลงยิ่งน้อยลงไปอีก ยาสูบภาค

เหนือเคยเป็นศูนย์กลางการผลิตที่สำคัญของเอเชีย นับเงินตราเข้าประเทศไม่น้อยกว่าปีละ 1,500 ล้านบาท สร้างงานให้คนภาคเหนือ 100,000 ครอบครัวส่งออกอันดับที่ 16 ของโลกตั้งแต่ ปี 36 ผลิตผลลดลง มีพืชเศรษฐกิจอะไรที่จะนำเงินตราเข้าประเทศมาพุงฐานะของเกษตรกรที่กำลังถดถอยกลับคืนสู่บ้านเกิดชนบท ปัญหาที่ทำให้การผลิตใบยาสูบถดถอย 1.เป็นปัญหาที่เป็นผลมาจากฟองสบู่ เกษตรกรทิ้งอาชีพดั้งเดิม มาทำงานในเมืองทำให้ขาดแรงงาน 2.ปัญหาที่เกิดจาก โครงสร้างของระบบการผลิตและการตลาดรวมไปถึงระบบโควตาการรับซื้อใบยาสูบของโรงงาน และการกำหนดราคาซื้อใบยาสูบ โดยพิจารณาถึงปัจจัยพื้นฐานไม่ครบถ้วน ขอบกพร่องในด้าน การกำหนดราคาซื้อใบยาสูบ ศักยภาพของโรงงานยาสูบ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ เป็นเรื่องสำคัญ ที่เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ ให้กับประชากร และเป็นการพัฒนาประเทศไปในตัว จึงเป็นเรื่อง ที่รัฐบาลควรให้ความสำคัญ ซึ่งพอที่จะสรุปได้ว่า ถ้าเราจะฟื้นฟูกิจการยาสูบให้เป็นพืชเศรษฐกิจ ของภาคเหนือแล้ว นอกจากจะขยายพื้นที่ การผลิตเพื่อเพิ่มพูนผลิตผลให้มากยิ่งขึ้นแล้ว โรงงาน ยาสูบในฐานะที่เป็นตลาดใหญ่และเป็นกิจการของรัฐจึงจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญใน กระบวนการทั้งหมด บทบาทของโรงงานยาสูบที่สำคัญก็คือ 1 จัดระบบโควตาใบยาสูบใหม่ ขจัด บรรดาเลือนอนกินไปเสียจากระบบ มอบโควตาการผลิตให้กับผู้ผลิตที่แท้จริง 2.กำหนดราคา โรง งานยาสูบจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในเรื่อง การมีส่วนร่วมในการผลิตของผู้ผลิต ในการกำหนดราคา ซื้อใบยา กล่าวโดยสรุปคือ รมส.จะต้องปรับราคาซื้อใบยาสูบให้สมเหตุสมผล และมีจุดประสงค์ เพื่อให้ชีวิตของผู้ผลิตขั้นต้นดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ถ้าสมมุติว่า รมส. ปรับราคาการซื้อใบยาเพิ่มขึ้นอีก 20 บาท ชีวิตของชาวบ้านเกษตรกร จะดีขึ้นจนมองเห็นอนาคตที่สดใสในขณะเดียวกันการเพิ่มราคานี้ก็ไม่ทำให้ฐานะทางการเงินของ รมส. ต้องกระทบกระเทือนแต่อย่างใด ปัญหาอยู่ที่ว่าเราจะลงมือทำกันเมื่อไหร่เท่านั้นแหละ.